

TADIJA ŠAKIĆ, dipl. oec.
Financijski inspektorat

NOVOSTI U REGULATIVI I MJERAMA KOJE OBVEZNICIMA DONOSI NOVI ZAKON O SPRJEČAVANJU PRANJA NOVCA I FINANCIRANJA TERORIZMA

POPIS KORIŠTENIH KRATICA:

EU	Europska unija
ECOFIN	Economic and Financial Affairs Council
FATF	(engl. <i>Financial Action Task Force</i> ,) Skupina zemalja za finansijsku akciju
DČ	Države članice
Ured	Ured za sprječavanje pranja novca
PPN	Posrednici u prometu nekretninama
PNFT	Pranje novca i financiranje terorizma
SPNFT	Sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma
ZSPNFT	Zakon o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma
RSV	Registar stvarnih vlasnika pravnih subjekata
PIO	Politički izložena osoba
DNFBP	(engl. Designated Non-Financial Businesses and Professions) nefinansijski sektor i profesije (odvjetnici, javni bilježnici, knjigovođe, revizori i porezni savjetnici)
FOJ	Finansijsko-obavještajna jedinica

1. UVOD

Zakon o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma (Novi zakon) usvojen je na petoj sjednici Hrvatskog sabora 27. listopada 2017. godine.

Novim zakonom je u zakonodavni okvir Republike Hrvatske implementirana Direktiva (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. godine o sprječavanju korištenja finansijskog sustava u svrhu pranja novca i financiranja terorizma, o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive 2005/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive Komisije 2006/70/EZ (dalje u tekstu: Četvrta direktiva).

Također, novim Zakonom se uređuje način provođenja Uredbe (EU) 2015/847 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o informacijama koje su priložene prijenosu novčanih sredstava i o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1781/2006. Sukladno odredbama Četvrte direktive Države članice (dalje u tekstu: DČ) bile su se dužne uskladiti s odredbama Četvrte direktive najkasnije do 26. lipnja 2017. Na sastanku Vijeća za gospodarske i finansijske poslove (ECOFIN - Economic and

Financial Affairs Council) dana 12. veljače 2016. usvojeni su Zajednički zaključci o borbi protiv financiranja terorizma kojima se između ostalog potiče DČ da u što skorijem roku prenesu Četvrtu direktivu u svoja nacionalna zakonodavstva, i to do kraja 2016. godine.

Prema Zakonu o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma (NN 87/08, 25/12) (Važeći zakon), posrednici u prometu nekretninama (PPN) bili su obveznici provođenja mjera sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma (SPNFT), što su ostali i dalje prema odredbi čl. 9. st. 2. Točka 17j) Novog zakona.

Naime sektor nekretnina je prema svim relevantnim istraživanjima veoma izložen i visokorizičan za pranje novca, jer preko 80% prljavog novca završi u nekretninama. Nekretnine su pored skupih automobila, umjetničkih djela, nakita, statusni simbol koji peračima osiguravaju ulazak u „visoko društvo“.

Prema podatcima Ureda za sprječavanje pranja novca (Ured) iz Nacionalne procjene rizika od pranja novca i financiranja terorizma u Republici Hrvatskoj, poslovne banke su u 2012. i 2013. g. prijavile 25 sumnjivih i 8.747 gotovinskih transakcije sa svrhom transakcije – kupoprodaja nekretnina (ukupan iznos prijavljenih gotovinskih transakcija u 2013.g. bio je 1.868.652.614,17 kn)

Imajući u vidu navedene činjenice obveznici PPN moraju biti svjesni da u sektoru nekretnina zbog velike izloženosti riziku PNFT neće biti smanjenja njihovih obveza, te da će se od njih i dalje tražiti primjeren odnos u primjeni propisanih mjera SPNFT.

2. DEFINIRANJE POJMOVA PRANJA NOVCA I FINANCIRANJA TERORIZMA

Novi zakon definira osnovne pojmove vezane uz pranje novca i financiranje terorizma kako slijedi:

„(1) Pranjem novca smatra se:

1. zamjena ili prijenos imovine, kada se zna da je ta imovina stečena kriminalnom aktivnošću ili sudjelovanjem u takvoj aktivnosti, u svrhu skrivanja ili prikrivanja nezakonitoga podrijetla imovine ili pomaganja bilo kojoj osobi koja je uključena u počinjenje takve aktivnosti u izbjegavanju pravnih posljedica djelovanja te osobe
2. skrivanje ili prikrivanje prave prirode, izvora, lokacije, raspolaganja, kretanja, prava povezanih s vlasništvom ili vlasništva imovine, kada se zna da je ta imovina stečena kriminalnom aktivnošću ili sudjelovanjem u takvoj aktivnosti
3. stjecanje, posjedovanje ili korištenje imovine ako se zna, u vrijeme primitka, da je ta imovina stečena kriminalnom aktivnošću ili sudjelovanjem u takvoj aktivnosti ili
4. sudjelovanje u počinjenju, udruživanje radi počinjenja, pokušaj počinjenja i pomaganja u počinjenju, poticanje, savjetovanje i olakšavanje ostvarenja bilo koje od aktivnosti navedene u točkama 1., 2. i 3. ovoga stavka.

(2) Pranjem novca smatra se i kada su aktivnosti kojima je stvorena imovina koja je predmet pranja novca provedene na državnome području druge države članice ili treće zemlje.

(3) Financiranjem terorizma smatra se osiguravanje ili prikupljanje sredstava, odnosno pokušaj osiguravanja ili prikupljanja sredstava, zakonitih ili nezakonitih, na

bilo koji način, izravno ili neizravno, s namjerom da se upotrijebe ili sa znanjem da će biti upotrijebljena, u cijelosti ili dijelom, od strane terorista ili terorističke organizacije u bilo koju svrhu, što uključuje i počinjenje terorističkoga kaznenog djela, ili od strane osoba koje financiraju terorizam.

(4) Terorističko kazneno djelo je kazneno djelo propisano člankom 2. Međunarodne konvencije o sprječavanju financiranja terorizma (Narodne novine – Međunarodni ugovori, broj 16/03) te kazneno djelo terorizam i kaznena djela povezana s terorizmom propisana u glavi Kaznenog zakona koja propisuje kaznena djela protiv čovječnosti i ljudskog dostojanstva.

(5) Terorist je fizička osoba koja:

1. počini ili pokuša počiniti terorističko kazneno djelo koristeći bilo koja sredstva, izravno ili neizravno, nezakonito i voljno
2. sudjeluje u počinjenju terorističkoga kaznenog djela
3. organizira ili upravlja drugima u počinjenju terorističkoga kaznenog djela
4. svjesno pridoneće počinjenju jednoga ili više terorističkih kaznenih djela od strane pojedinca ili grupe osoba koje djeluju iz zajedničkih interesa: s ciljem nastavljanja kriminalne aktivnosti ili kriminalnih interesa pojedinca ili grupe, u kojem slučaju takva aktivnost ili interes uključuje počinjenje terorističkoga kaznenog djela, ili sa sviješću o namjeri pojedinca ili grupe da počini terorističko kazneno djelo.

(6) Teroristička skupina odnosno organizacija odnosi se na sve grupe terorista koje:

1. počine ili pokušavaju počiniti terorističko kazneno djelo na bilo koji način, izravno ili neizravno, protuzakonito i svojevoljno
2. sudjeluju kao suučesnici u terorističkim kaznenim djelima
3. organiziraju ili usmjeravaju druge da počine teroristička kaznena djela
4. doprinose počinjenju terorističkih kaznenih djela od strane pojedinca ili grupe osoba koje postupaju sa zajedničkom svrhom kada se doprinos daje namjerno i s ciljem nastavljanja terorističkoga kaznenog djela ili sa saznanjem o namjeri pojedinca ili grupe da će počiniti terorističko kazneno djelo.“

Naprijed navedeni pojmovi vezano uz SPNFT definirani su isključivo za potrebe provedbe mjera, radnji i postupaka za SPNFT iz članka 9. stavaka 2., 3. i 4. Novog zakona.

3. PODRUČJA KOJA UREĐUJE NOVI ZAKON

Osnovna područja koja su predmet Novog zakona su:

- Nacionalna i nadnacionalna procjena rizika od PNFT,
- mjere, radnje i postupci koje poduzimaju obveznici radi sprječavanja i otkrivanja PNFT,
- nadzor nad obveznicima položaj, temeljne zadaće i nadležnosti Ureda za sprječavanje pranja novca,
- zaštita i čuvanje podataka, informacija i dokumentacije te vođenje statističkih podataka i evidencija od strane Ureda,
- prekršajne odredbe

3.1. NACIONALNA PROCJENA RIZIKA od pranja novca i financiranja terorizma

Nacionalne procjene rizika od pranja novca i financiranja terorizma, dalje u tekstu Nacionalna procjena rizika, je novi pojam koji do sada nije bio predmet Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma (ZSPNFT).

Obveza provođenja Nacionalne procjene rizika od pranja novca i financiranja terorizma u svrhu prepoznavanja, procjene, razumijevanja i smanjenja rizika od pranja novca i financiranja terorizma, proizlazi iz članka 7. Četvrte direktive i Preporuke 1 FATF-a.

Za prepoznavanje, procjenu, razumijevanje i smanjenje rizika od pranja novca i financiranja terorizma Republika Hrvatska provodi nacionalnu procjenu rizik, koju donosi Vlada Republike Hrvatske te na temelju iste donosi Akcijski plan za smanjenje identificiranih rizika od pranja novca i financiranja terorizma.

Rezultati nacionalne procjene rizika namijenjeni su unaprjeđenju sustava SPNFT identificiranjem sektora ili djelatnosti u kojima obveznici moraju primjenjivati pojačane mjere, prema potrebi utvrđivanju mera koje su obveznici dužni poduzeti, pomoći obveznicima u provođenju njihovih procjena rizika od PNFT kao i pomoći u pripremanju odgovarajućih propisa za pojedine sektore i djelatnosti u skladu s identificiranim rizicima od PNFT.

Republika Hrvatska je sukladno međunarodnim standardima na području SPNFT provedla projekt Nacionalne procjene rizika korištenjem metoda Svjetske banke.

Početak aktivnosti bio je u ožujku 2014. godine, a analizirani su podaci za razdoblje od 2011. do 2013. godine, uz napomenu da su korišteni podatci iz šireg vremenskog razdoblja (analiza kaznenih predmeta pranja novca, analiza zakonski propisa).

Nacionalna procjena rizika objavljena je u prosincu 2016. godine.

Analizom su obuhvaćeni svi sektori obveznika, a utvrđena je ranjivost na pranje novca po sektorima:

RANJIVOST BANKARSKOG SEKTORA – 0,47
RANJIVOST SEKT VRIJEDNOSNIH PAPIRA – 0,39
RANJIVOST SEKTORA OSIGURANJA – 0,31
RANJIVOST OSTALIH FINANCIJSKIH INSTITUCIJA – 0,32
RANJIVOST DNFBP SEKTORA – 0,39

pri čemu pojedine ocjene ranjivosti predstavljaju: niska (0.00 -0.20); srednje niska (0.21 -0.40); srednja (0.41 -0.60); srednje visoka (0.61 -0.80); visoka (0.81 -1.00).

Sektor PPN iskazan je u sklopu DNFBP (Designated Non-Financial Businesses and Professions) sektora, u koji spadaju nefinancijski sektor i profesije (odvjetnici, javni bilježnici, knjigovođe, revizori i porezni savjetnici).

Utvrđena pojedinačna ranjivost unutar DNFBP sektora iskazana je u tablici broj 1.

Tablica broj 1.

Naziv sektora	Ranjivost/Rizik	Koeficijent rizičnosti
Casino (Internet casino)	srednji	0,55
Trgovci plemenitim metalima	srednji	0,54
Kladionice (Internet kladionice)	srednji	0,53
Poduzetničke ili fiducijarne usluge	srednji	0,50
Automat klubovi	srednji	0,48
Trgovci umjetninama i antikvitetima	srednji/nizak	0,39
Odvjetnička društva i odvjetnici	srednji/nizak	0,35
Posrednici u prometu nekretnina	srednji/nizak	0,35
Javni bilježnici	srednji/nizak	0,30
Organizatori dražbi	srednji/nizak	0,29
Računovođe i porezni savjetnici	srednji/nizak	0,24
Revizori	srednji/nizak	0,22
Lutrijske igre	nizak	0,17

Kod utvrđivanju stupnja rizika sektora PPN u Nacionalnoj procjeni rizika korišteni su podatci koji su prikupljeni iz različitih izvora.

Na dan 12.5.2014. u Registru posrednika za promet nekretninama je bilo 1230 subjekata. Na temelju odgovora iz upitnika koji im je poslala radna skupina za izradu Nacionalne procjene rizika utvrđeno je da je 795 aktivno na tržištu (220 subjekata nije odgovorilo na upitnik). U 2007.g. donesen je Zakon o posredovanju u prometu nekretnina, kojim je stvoren pravni okvir za obavljane ove djelatnosti te je ona regulirana na tržištu. Uvjet za izlazak na tržište je rješenje o ispunjavanju uvjeta za obavljanje posredovanja u prometu nekretnina koje izdaje Ministarstvo gospodarstva. Hrvatska gospodarska komora dobila je javne ovlasti provođenja stručnog ispita za agenta posredovanja u prometu nekretnina, vođenja Imenika agenata i Registra posrednika.

Zakonom nije propisano da se kupoprodaja nekretnina obvezno obavlja preko PPN, te je teško procijeniti koliko kupoprodaja je obavljeno preko njih, a prema podatcima dobivenim od PPN, procjena je oko 20%.

Podatak o posredniku kod kupoprodaje nekretnina predviđen je u obrascu prijave poreza na nekretninu ali nije obvezan niti se elektronski prati. Međutim od 1. siječnja 2015. svi podatci u obrascu prijave poreza na promet nekretnina su obvezni uključujući i podatke o PPN. Osim preko posrednika u prometu nekretninama u RH kupoprodaje se obavljaju i preko odvjetnika.

Prema podacima Porezne uprave u Tablici broj 2. prikazane su vrijednosti kupoprodaje nekretnina u razdoblju od 2011. do 2013. godine

Tablica broj 2.

Godina	Broj prijavljenih kupoprodajnih transakcija	Broj izdanih poreznih rješenja	Vrijednost kupoprodaja (prema iznosu obračunate porezne osnovice) – u mlrd. kuna*
2011.	92.581	88.633	20,04
2012.	75.305	70.905	17,41
2013.	72.333	66.168	14,85
Ukupno	240.219	225.706	52,30

Vlada Republike Hrvatske je 12. siječnja 2017. prihvatile Akcijski plan za smanjenje identificiranih rizika od pranja novca i financiranja terorizma u Republici Hrvatskoj, a tijela nadležna za provedbu mjera iz Akcijskog plana dužna su ih provesti do kraja 2017. godine.

Akcijski plan sadrži 21 točku s opisom identificiranog rizika PNFT, ciljem poduzimanja aktivnosti na smanjenju rizika, nadležnim tijelom koje je nositelj aktivnosti, mjerama u provođenju aktivnosti te rokom za provedbu mjera.

Nacionalna procjena rizika i akcijski plan za smanjenje identificiranih rizika od PNFT, objavljeni su na internet stranicama Ministarstva financija, Ureda za sprječavanje pranja novca.

3.2. NADNACIONALNA PROCJENA RIZIKA

Nadnacionalna procjena rizika je procjena rizika od pranja novca i financiranja terorizma koji utječe na unutarnje tržište i koji su povezani s prekograničnim aktivnostima, a koju provodi Europska komisija.

Izvješće komisije europskom parlamentu i vijeću o procjeni rizika od pranja novca i financiranja terorizma koji utječe na unutarnje tržište i odnose se na prekogranične aktivnosti (nadnacionalna procjena rizika) podneseno je 26. lipnja 2017. godine.

Predmet procjene rizika od PNFT nadnacionalne procjene rizika kao i kod nacionalne procjene rizika bili su svi sektori poslovanja, pa tako i sektor nekretnina.

Naglašeno je kako se na temelju postojećeg pravnog okvira EU-a samoregulatorna tijela imenuju za nadzor poreznih savjetnika, revizora, vanjskih računovođa, javnih bilježnika i drugih neovisnih pravnih stručnjaka i posrednika u trgovini nekretninama. Države članice same odlučuju o tome hoće li ta samoregulatorna tijela biti nadležna za primanje prijava sumnjivih transakcija izravno od obveznika i tada biti odgovorna za njihovo pravodobno prosljeđivanje finansijsko-obavještajnoj jedinici (FOJ) u nepročišćenu obliku. U okviru savjetovanja utvrđeno je da obveznici i samoregulatorna tijela u tom sektoru ne prijavljuju FOJ-evima brojne sumnjive transakcije, posebno u nekim državama članicama. To bi moglo značiti da se sumnjive transakcije ne otkrivaju i ne prijavljuju na pravilan način ili da samoregulatorno tijelo ne osigurava sustavan prijenos prijava sumnjivih transakcija.

Značajnim rizicima od pranja novca izložen je i **sektor nekretnina** zbog toga što različiti stručnjaci iz niza profesija sudjeluju u transakcijama koje se odnose na nekretnine (posrednici u trgovini nekretninama, kreditne institucije, javni bilježnici i odvjetnici).

Komisija je utvrdila niz slabosti koje su zajedničke svim sektorima.

1. Anonimnost u finansijskim transakcijama
2. Identifikacija i pristup informacijama o stvarnom vlasništvu
3. Nadzor na unutarnjem tržištu EU-a
4. *Suradnja finansijsko-obavještajnih jedinica (FOJ-evi)*

Izvješće o nadnacionalnoj procjeni rizika pokazalo je da su svi utvrđeni sektori dodatno izloženi još nekim slabostima kao što su: infiltriranje kriminalaca, krivotvorene dokumenata, nedostatna razmjena informacija između javnog i privatnog sektora, nedostatak resursa, svijesti o riziku te znanja i iskustva za provedbu pravila za suzbijanje PNFT, novi rizici koji proizlaze iz FinTech-a: očekuje se daljnji rast upotrebe internetskih usluga u digitalnom gospodarstvu što će povećati potražnju za identifikacijom na internetu uz istodobni rast rizika zbog transakcija s nenazočnom strankom. U tom su smislu ključne upotreba elektroničke identifikacije i njezina pouzdanost.

Nadnacionalna procjena rizika te preporuke Europske komisije o mjerama primjerenima za rješavanje identificiranih rizika i zajedničko mišljenje europskih nadzornih tijela o rizicima od PNFT koji utječu na obveznike, koriste se kod provođenja nacionalne procjene rizika.

3.3. MJERE KOJE PODUZIMAJU OBVEZNICI RADI SPRJEČAVANJA I OTKRIVANJA PRANJA NOVCA I FINANCIRANJA TERORIZMA

Za potrebe ovoga članka bit će navedene sve mjere SPNFT koje su dužni provoditi obveznici PPN, ali će biti posebno opisane samo one mjeru kod kojih je došlo do bitnih promjena u njihovoj regulativi.

U tablici broj 3. usporedno su navedene mjeru kako su definirane u važećem i Novom zakonu:

Tablica broj 3.

Mjera	Važeći zakon	Novi zakon
1.	1. procjena rizika od zlouporabe za pranje novca i financiranje terorizma	1. izrada procjene rizika od pranja novca i financiranja terorizma
2.	2. provođenje mjer dubinske analize stranke na način i pod uvjetima određenima ovim Zakonom i propisima donesenima na temelju ovoga Zakona,	3. provođenje mjer dubinske analize stranke na način i pod uvjetima određenima ovim Zakonom

3.	3. provođenje mjera za SPNFT u poslovnim jedinicama i društvima u kojima obveznik ima većinski udio ili većinsko pravo u odlučivanju, a koje poslovne jedinice i društva imaju sjedište u trećoj državi,	4. provođenje mjera za sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma u poslovnim jedinicama i društvima u kojima obveznik ima većinski udio ili većinsko pravo u odlučivanju, a koje imaju sjedište u drugoj državi članici ili trećoj državi
4.	4. imenovanje ovlaštene osobe i njezina zamjenika za provedbu mjera SPNFT	5. imenovanje ovlaštene osobe i zamjenika ovlaštene osobe za provedbu mjera za SPNFT
5.	5. omogućavanje redovitoga stručnog ospozobljavanja i izobrazbe djelatnika obveznika, te osiguravanje redovite interne revizije	6. omogućavanje redovitoga stručnog ospozobljavanja i izobrazbe zaposlenika obveznika te osiguravanje redovite unutarnje revizije sustava SPNFT
6.	6. izrada i redovito dopunjavanje liste indikatora za prepoznavanje stranaka i sumnjivih transakcija za koje postoje razlozi za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma,	7. izradu i redovito dopunjavanje liste indikatora za prepoznavanje stranaka i sumnjivih transakcija i sredstava za koje postoje razlozi za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma
7.	7. obavještavanje i dostavljanje Uredu propisanih i traženih podataka,	8. obavještavanje i dostavljanje Uredu propisanih i traženih podataka,
8.	8. osiguravanje čuvanja i zaštite podataka te vođenje propisanih evidencija,	9. čuvanje i zaštitu podataka te vođenje propisanih evidencija podataka
9.	10. provođenje drugih zadaća i obveza u skladu s ovim Zakonom	11. provođenje drugih obveza i mjera propisanih ovim Zakonom
10.	Čl. 48. ZSPNFT -Donošenje internog akta i procedura	2. uspostavljanje politika, kontrola i postupaka za učinkovito smanjivanje i djelotvorno upravljanje rizicima od pranja novca i financiranja terorizma

Iz gornje tablice je razvidno da je broj mjera u važećem i Novom zakonu ostao isti, s tom razlikom da se u Novom zakonu više ne koristi pojam internog akta nego uspostavljanje politika, kontrola i postupaka za učinkovito smanjivanje i djelotvorno upravljanje rizicima od pranja novca i financiranja terorizma. Dakle, ne radi se o novoj obvezi za obveznike provođenja mjera SPNFT pa tako ni PPN, nego se samo radi o promijenjenoj terminologiji.

3.3.1. PROCJENA RIZIKA stranke za PNFT

Novim zakonom je mjera procjene rizika detaljnije propisana, dok je u Važećem zakonu samo u čl. 7. st. 2. bilo navedeno da je obveznik dužan izraditi analizu rizika i pomoći te analize odrediti ocjenu rizika pojedine skupine ili vrste stranke, poslovnog odnosa, proizvoda ili transakcije u odnosu na moguće zlouporabe vezane za PNFT. Sama

metoda provođenja i sadržaj mjere procjene rizika stranke šire su opisani u Općim smjernicama Financijskog inspektorata uz koje je ponuđen i prikladan alat (lista provjere za procjenu rizika) za procjenu rizika stranke, što su koristili i obveznici PPN. Novim zakonom je uz mjeru procjene rizika propisano:

- Analiza rizika od pranja novca i financiranja terorizma – čl. 12.

Propisana su područja rizika koji se odnose na:

- a) stranke
- b) države ili geografska područja
- c) proizvode, usluge ili transakcije, i
- d) kanale dostave,

koja su ostala nepromijenjena u odnosu na dosadašnju regulativu.

- Upravljanje rizikom od pranja novca i financiranja terorizma – čl. 13.

U ovom članku je objedinjena mjera praćenja i upravljanja rizikom i mjera donošenja internog akta koja je bila propisana Važećim zakonom.

Propisano je da je obveznik dužan razmjerno svojoj veličini, vrsti, opsegu i složenosti poslova koje obavlja, uspostaviti i provoditi djelotvoran sustav unutarnjih kontrola te donijeti pisane politike, kontrole i postupke za smanjivanje i učinkovito upravljanje rizikom od pranja novca i financiranja terorizma utvrđenih analizom rizika, uzimajući u obzir pravilnike i odluke odnosno smjernice nadležnoga tijela, Nacionalnu procjenu rizika i Nadnacionalnu procjenu rizika.

Navedene pisane politike, kontrole i postupci trebaju sadržavati:

1. ciljeve, opseg i način rada sustava SPNFT kod obveznika
2. organizacijski ustroj obveznika
3. položaj ovlaštene osobe i zamjenika ovlaštene osobe u organizacijskoj strukturi
4. ovlasti i odgovornosti ovlaštene osobe i zamjenika ovlaštene osobe
5. ovlasti i odgovornosti svih zaposlenika obveznika koji sudjeluju u provedbi mjera
6. mjere dubinske analize stranke
7. modele upravljanja rizikom od PNFT
8. načine/modеле upravljanja usklađenošću poslovanja obveznika s odredbama ovoga Zakona i na temelju njega donesenih podzakonskih akata
9. uspostavu odgovarajućih linija izvještavanja unutar obveznika radi osiguranja pravodobnoga i odgovarajućega izvještavanja
10. čuvanje podataka, način vođenja i sadržaj evidencija podataka
11. stručno osposobljavanje i izobrazbu zaposlenika obveznika
12. unutarnju reviziju sustava SPNFT primjereno veličini i prirodi posla obveznika i
13. provjeru zaposlenika obveznika, ako je primjereno s obzirom na veličinu obveznika te vrstu, opseg i složenost poslovanja obveznika.

- Procjena rizika pojedinoga poslovnog odnosa ili povremene transakcije – čl. 14.

U ovom članku su detaljnije opisani faktori (situacije) koji mogu utjecati na manji ili veći rizik kod procjene rizika stranke vezano uz osnovna područja rizika: stranke, geografskog područja, proizvoda, usluga, transakcija ili kanala dostave.

Također su navedene situacije kada se mogu provesti mjere pojednostavljene dubinske analize stranke, odnosno kada se moraju provesti mjere pojačane dubinske analize stranke.

Mada je šire obuhvaćeno u Novom zakonu sama regulativu provođenja mjere procjene rizika stranke nije pretrpjela veće promjena jer se i dalje osnovna procjena rizika utvrđuje primjenom istih područja rizika.

I dalje će se obveznici u procjeni rizika usklađivati sa smjernicama koje donose nadzorna tijela, odnosno Financijski inspektorat za obveznike PPN.

Novost u Novom zakonu u odnosu na važeći zakon je dužnost obveznika da analizu rizika dokumentira, ažurira i dostavi na raspolaganje nadležnim nadzornim tijelima na njihov zahtjev.

Radi usklađivanja s preporukom 15 FATF i točkom 19. uvodne izjave četvrte Direktive propisana je obveza procjene rizika i u slučajevima kada obveznik uvodi nove proizvode ili kanale dostave, kao i kada uvodi nove tehnologije za postojeće i nove proizvode.

3.3.2. PRIKUPLJANJE PODATAKA O IZVORU SREDSTAVA ZA GOTOVINSKE TRANSAKCIJE U VRIJEDNOSTI OD 200.000,00 KUNA I VEĆOJ

Ova mjeru je također novost u odnosu na dosadašnje propise, a propisana je u poglavlju III. NAČIN PROVOĐENJA MJERA DUBINSKE ANALIZE STRANKE – prikupljanje podataka, člankom 20, stavcima 11. i 12. Novog Zakona.

Propisuje se obveza prikupljanja podataka od strane banaka i drugih obveznika o izvoru sredstava za svaku uplatu gotovine (ne za isplate gotovine s računa otvorenog kod obveznika obzirom da je tada izvor poznat) u vrijednosti od 200.000,00 kuna i većoj, a kod mjenjačkih transakcija zamjene valuta u vrijednosti od 200.000,00 kuna i većoj.

Ova mjeru je donesena uzimanjem u obzir rezultata provedene Nacionalne procjene rizika, identificiranih tipologija i trendova pranja novca u Republici Hrvatskoj, koji u većini slučajeva uključuju visoke gotovinske uplate (npr. fizičke osobe višekratno uplaćuju gotovinske pozajmice nepoznatog izvora u korist računa pravnih osoba). Propisivanjem ove mjeru smanjit će se mogućnost zloupotrebe financijskog sustava Republike Hrvatske za prikrivanje nezakonitih izvora gotovinskih sredstava te će se povećati mogućnost otkrivanja nevidljivih prihoda.

3.3.3. POLITIČKI IZLOŽENE OSOBE (PIO)

U odnosu na odredbe Važećeg zakona, područje vezano uz PIO je doživjelo velike promjene u odnosu na definiciju, obuhvat i obveze koje su obveznici provođenja mera SPNFT dužni poduzimati kod uspostavljanja poslovnog odnosa s PIO.

Četvrta direktiva u članku 3. stavku 9. navodi kategorije političkih izloženih osoba koje obuhvaćaju dužnosnike visokog ranga te iz tog kruga isključuje dužnosnike srednjeg ili nižeg ranga. Navedeni članak Direktive odnosi se na sve politički izložene osobe, **bez obzira radi li se o domaćim ili stranim politički izloženim osobama**, što predstavlja novost u odnosu na važeći Zakon koji uređuje samo postupanje u odnosu na **strane** politički izložene osobe.

Pored toga novost je da se politička izloženost utvrđuje ne samo za stranke nego i za **zakonske zastupnike, punomoćnike i stvarne vlasnike stranaka**.

Članak 5. Četvrte direktive propisuje da države članice mogu donijeti ili zadržati na snazi strože odredbe u području koje obuhvaća ova Direktiva u svrhu SPNFT.

Republika Hrvatska je iskoristila tu mogućnost te je Novim zakonom proširena kategorije politički izloženih osoba i na:

- općinske načelnike,
- gradonačelnike,
- župane i njihove zamjenike izabrane na temelju zakona kojim se uređuju lokalni izbori u Republici Hrvatskoj.

Stroži pristup u odnosu na Četvrtu direktivu propisan je temeljem rezultata Nacionalne procjene rizika.

Nacionalnom procjenom rizika, Modul 1 - identificiranje prijetnji i imovinske koristi stečene počinjenjem kaznenih djela, utvrđeno je da najveću identificiranu prijetnju za kazneno djelo pranja novca pored kaznenog djela utaje poreza ili carine predstavljaju i koruptivna kaznena djela (zlouporaba povjerenja u gospodarskom poslovanju, zlouporaba položaja i ovlasti od strane službene osobe). Najučestalija predikatna kaznena djela evidentirana u slučajevima analiziranim za potrebe izrade Nacionalne procjene rizika od pranja novca i financiranja terorizma su zlouporaba povjerenja u gospodarskom poslovanju i zlouporaba položaja i ovlasti od strane dužnosnika.

Rizik pranja novca putem koruptivnih aktivnosti je također identificiran u novoj Strategiji suzbijanja korupcije za razdoblje od 2015. do 2020. godine (Narodne novine, broj 26/15) – dalje u tekstu Strategija. Cilj ove Strategije je spriječiti korupciju odnosno upravljati njezinim rizicima u javnoj upravi, jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, javnopravnim tijelima, trgovačkim društvima u kojima država te jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju vlasničke udjele, privatnom i neprofitnom sektoru. Strategija potvrđuje da brojna ispitivanja javnog mnijenja o percepciji korupcije u Republici Hrvatskoj ukazuju na vrlo visoku razinu koruptivne rizičnosti u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave. Mogućnost pojave korupcije na lokalnoj razini posebno proizlazi iz sljedećih činjenica: vlasništva jedinica lokalne i područne samouprave nad imovinom kojom upravljaju i prihodima kojima raspolažu, zatim potrošnje značajnih iznosa proračunskih sredstava putem javne nabave te izravne interakcije s građanima i mogućnosti utjecaja na prava, obveze i interes širokog kruga subjekata. Pregled postojećeg stanja lokalnih razina vlasti otkriva postojanje stvarnih rizika nastanka korupcije te upućuje na potrebu provedbe preventivnih antikoruptivnih mehanizama koji uključuju implementaciju načela

transparentnosti i odgovornosti u radu i upravljanju imovinom od strane dužnosnika u obnašanju javnih dužnosti u jedinicama lokalne i područne samouprave.

Novi zakon definira politički izloženu osobu u čl. 46.:

„Politički izložena osoba je svaka fizička osoba koja djeluje ili je u proteklih najmanje 12 mjeseci djelovala na istaknutoj javnoj dužnosti u državi članici ili trećoj državi, uključujući i članove njezine uže obitelji i osobe za koje je poznato da su bliski suradnici politički izložene osobe.“

„Fizičke osobe koje djeluju ili su djelovale na istaknutoj javnoj dužnosti su:

- 1. predsjednici država, predsjednici vlada, ministri i njihovi zamjenici odnosno državni tajnici te pomoćnici ministara,*
- 2. izabrani članovi zakonodavnih tijela,*
- 3. članovi upravnih tijela političkih stranaka,*
- 4. suci vrhovnih ili ustavnih sudova ili drugi visoki pravosudni dužnosnici protiv čijih odluka, osim u iznimnim slučajevima, nije moguće koristiti pravne lijekove,*
- 5. suci revizorskih sudova*
- 6. članovi savjeta središnjih banaka*
- 7. veleposlanici, otpravnici poslova i visoki časnici oružanih snaga*
- 8. članovi upravnih i nadzornih odbora pravnih osoba koje su u vlasništvu ili većinskom vlasništvu države i*
- 9. direktori, zamjenici direktora, članovi odbora i osobe koje obavljaju jednakovrijedne funkcije u međunarodnoj organizaciji.*

10. općinski načelnici, gradonačelnici, župani i njihovi zamjenici izabrani na temelju zakona kojim se uređuju lokalni izbori u Republici Hrvatskoj.

(4) Članovi obitelji politički izložene osobe iz stavka 3. ovoga članka jesu:

- 1. bračni drug ili osoba s kojom je politički izložena osoba u izvanbračnoj zajednici,*
- 2. djeca i njihovi bračni drugovi ili osobe s kojima su djeca politički izložene osobe u izvanbračnoj zajednici ili*
- 3. roditelji politički izložene osobe.*

(5) Bliski suradnik politički izložene osobe iz stavka 3. ovoga članka jest svaka fizička osoba:

- a) za koju je poznato da ima zajedničko stvarno vlasništvo nad pravnom osobom ili pravnim uređenjem ili bilo koje druge bliske poslovne odnose s politički izloženom osobom ili*
- b) koja je jedini stvarni vlasnik pravne osobe ili pravnoga uređenja za koje je poznato da su osnovani za dobrobit politički izložene osobe*

Ove novosti u zakonskoj regulativi stavljuju pred obveznike provođenja mjera SPNFT pa tako i **PPN** novi pristup prilikom uspostavljanja poslovnog odnosa ili obavljanja transakcija s PIO ili sa strankom čiji je stvarni vlasnik PIO. Osim propisanih mjer dubinske analize iz članka 15. stavka 1. Novoga zakona, potrebno je uspostaviti odgovarajući sustav upravljanja rizikom, uključujući i postupke koji se temelje na procjeni rizika za utvrđivanje je li stranka, zakonski zastupnik, punomoćnik ili stvarni vlasnik stranke PIO.

Dakle ako se u postupku dubinske analize stranke utvrdi da je stranka zakonski zastupnik, punomoćnik ili stvarni vlasnik stranke PIO, tada se mora provesti pojačana dubinska analiza stranke, koja osim propisanih mjer dubinske analize iz članka 15.

stavka 1. Novog zakona (utvrđivanje identiteta stranke, utvrđivanje identiteta stvarnoga vlasnika stranke, prikupljanje podataka o namjeni i predviđenoj prirodi poslovnoga odnosa, podataka o djelatnosti stranke i stalnog praćenja poslovnog odnosa) obuhvaća sljedeće mjere:

1. pribavljanje pisane suglasnosti višeg rukovodstva obveznika za uspostavljanje ili nastavak poslovnoga odnosa sa strankom koja je PIO ili sa strankom čiji je stvarni vlasnik PIO,
2. provođenje odgovarajuće mjere za utvrđivanje izvora imovine i izvora novčanih sredstava koji su uključeni u poslovni odnos ili transakciju i
3. pojačano i trajno praćenje poslovnog odnosa s PIO.

Navedene mjere provode se i za članove uže obitelji i bliske suradnike PIO.
Provedbu mjer pojačane dubinske analize PIO obveznik je dužan dokumentirati.

4. OGRANIČENJA U POSLOVANJU S GOTOVINOM za pravne ili fizičke osobe koje obavljaju registriranu djelatnost u Republici Hrvatskoj

Novim zakonom u odnosu na Važeći zakon je snižen prag gotovine sa 105.000,00 kuna na 75.000,00 kuna te uvedeno opće ograničenje, pored **primanja naplate** kako je bilo propisano Važećim zakonom i na **izvršenje plaćanja** u gotovini od strane pravne ili fizičke osobe koja obavlja registriranu djelatnost u Republici Hrvatskoj.

Ograničenje se odnosi i na slučajevе kada se naplata ili plaćanje obavlja u više međusobno očigledno povezanih gotovinskih transakcija u vrijednosti od 75.000,00 kuna i većoj.

5. USPOSTAVLJANJE REGISTRA STVARNIH VLASNIKA PRAVNIH SUBJEKATA (RSV)

Ovo je potpuna novost u odnosu na dosadašnju zakonsku regulativu, jer taj pojam u Važećem zakonu nije postojao.

RSV je središnja elektronička baza podataka koja sadrži podatke o stvarnim vlasnicima pravnih subjekata osnovanih na području Republike Hrvatske, kao i trusta i s trustom izjednačenoga subjekta stranoga prava koji je obveznik OIB-a u Republici Hrvatskoj.

Registrar u ime Ministarstva financija - Ureda za sprječavanje pranja novca operativno vodi Financijska agencija.

Ministar financija pravilnikom će propisati sadržaj i strukturu podataka u RSV, način vođenja, način upisa i rokove upisa podataka u RSV, način provjere upisanih podataka, dodatne podatke koje je potrebno prikupiti odnosno upisati, sadržaj, oblik i način popunjavanja obrasca za upis podataka, postupak nadzora nad dostavom i provjeru podataka, upisom, ažuriranjem i točnošću podataka u RSV, način provedbe Novoga zakona u odnosu na dostupnost podataka iz RSV, vrste i visine naknada za

pristup podatcima iz RSV od strane obveznika iz članka 9. Novoga zakona te za pristup podatcima od strane pravnih i fizičkih osoba iz članka 34. stavka 1. točke 4. Novoga zakona, te uporabu i čuvanje i zaštita podataka iz RSV, u skladu s propisima koji uređuju zaštitu osobnih podataka.

Pravni subjekt te Upravitelj trusta ili s trustom izjednačenoga subjekta stranoga prava dužan je imati i čuvati odgovarajuće, točne i ažurirane podatke o:

- a) stvarnome vlasniku ili stvarnim vlasnicima, koji podatci obuhvaćaju: ime i prezime, državu prebivališta, dan, mjesec i godinu rođenja, identifikacijski broj ili podatak o vrsti, broju, izdavatelju, državi i datumu važenja identifikacijske isprave, državljanstvo stvarnoga vlasnika i podatke o prirodi i opsegu stvarnoga vlasništva,
- b) vlasničkoj strukturi, a trgovačka društva i podatke o udjelima, ulozima ili drugom sudjelovanju u vlasništvu društva.

Pravni subjekti i upravitelj trusta ili s trustom izjednačenoga subjekta stranoga prava dužni su upisati podatke o stvarnim vlasnicima na način i u rokovima koje će pravilnikom propisati Ministar financija.

Za upis u Registar odgovarajućih, točnih i ažuriranih podataka o stvarnim vlasnicima odgovorni su pravni subjekti i upravitelj trusta ili s trustom izjednačenoga subjekta stranoga prava.

Podatci iz RSV, dostupni su:

1. ovlaštenim službenicima Ureda
2. ovlaštenim osobama državnih tijela iz članka 120. Novoga zakona (nadzorna tijela, ministarstva, sudovi i druga državna tijela)
3. ovlaštenoj osobi i zamjeniku ovlaštene osobe obveznika te drugim zaposlenicima obveznika iz članka 9. Novoga zakona, te osobama iz članka 68. stavka 4. (fizička osoba koja samostalno obavlja djelatnost), kada provode mjere dubinske analize stranke i
4. pravnim i fizičkim osobama koje dokažu opravdani pravni interes.

Uredu i državnim tijelima navedenim pod 1 i 2. izravno su električkim putem dostupni svi podatci koji se nalaze u Registru bez naknade, kada postupaju u obavljanju poslova iz svoje nadležnosti.

Osobama navedenim pod brojem 3 izravno su električkim putem dostupni ili neizravno dostupni podatci koji se nalaze u Registru u opsegu, na način i uz naknadu propisanu pravilnikom iz članka 32. stavka 8. Novoga zakona, kada obveznici provode mjere dubinske analize.

Pravne i fizičke osobe navedene pod brojem 4 mogu Ministarstvu financija - Uredu za sprječavanje pranja novca podnijeti obrazloženi zahtjev za podatcima o stvarnom vlasniku pojedinog konkretnog pravnog subjekta iz članka 32. stavka 1. točke a) Novoga zakona koji su upisani u RSV.

Nadzor nad Registrum stvarnih vlasnika i prekršajni postupak

1. Financijska agencija, obavlja nadzor na temelju provjere podataka u Registru, utvrđuje je li pravni subjekt i upravitelj trusta ili s trustom izjednačenoga subjekta stranoga prava upisao podatke o stvarnom vlasniku/cima na način i u rokovima propisanima pravilnikom iz članka 32. stavka 8. Novoga zakona, a istovremeno je u slučaju utvrđenih nepravilnosti ovlašteni tužitelj za pokretanje prekršajnog postupka.
2. Porezna uprava provodi nadzor nad pravnim subjektima iz članka 32. stavka 1. točka a) Novoga zakona i upraviteljem trusta i s trustom izjednačenoga subjekta stranoga prava iz članka 31. stavka 1. točaka 2. i 5. Novoga Zakona te utvrđuje: raspolažu li isti točnim i potpunim podatcima o stvarnom vlasniku i jesu li isti na način i u rokovima propisanima pravilnikom iz članka 32. stavka 8. Novoga zakona upisali točne i potpune podatke iz točke 1. ovoga stavka u RSV.

Porezna uprava je ovlašteni tužitelj za pokretanje prekršajnog postupka protiv naprijed navedenih pravnih subjekata i upravitelja trusta ili s trustom izjednačenoga subjekta stranoga prava:

- koji ne raspolažu točnim i potpunim podatcima o stvarnom vlasniku
- koji ne upisu točne i potpune podatke o stvarnom vlasniku u RSV na način i u rokovima propisanima pravilnikom kojega će donijeti Ministar financija.

Najveća korist za obveznike provođenja mjera SPNFT će biti mogućnost korištenja podataka iz RSV u postupku dubinske analize za mjeru utvrđivanja stvarnog vlasnika stranke.

Tako je u čl. 30. st. 5. propisano: “*Podatke iz stavka 1. ovoga članka obveznik prikuplja uvidom u ispis podataka iz Registra iz članka 32. ovoga Zakona, koji ne smije biti stariji od jednoga mjeseca, ili uvidom u izvornike ili ovjerene preslike dokumentacije iz sudskoga ili drugoga javnog registra koju mu u ime stranke dostavi zakonski zastupnik ili punomoćnik pravne osobe, a koja dokumentacija ne smije biti starija od tri mjeseca. Navedene podatke obveznik može prikupiti i izravnim uvidom u Registar, sudski ili drugi javni registar, pri čemu je dužan postupiti u skladu s člankom 23. stavkom 3. ovoga Zakona.“*

Međutim u stavku 9 je također navedeno: „*Obveznici se prilikom utvrđivanja i provjere identiteta stvarnoga vlasnika stranke ne smiju oslanjati isključivo na podatke iz Registra iz članka 32. ovoga Zakona nego su dužni postupak utvrđivanja i provjere identiteta stvarnoga vlasnika stranke provesti na temelju procjene rizika stranke“.*

Dakle za obveznike PPN će RSV biti odličan alat za provođenje mjeru utvrđivanja podataka o stvarnom vlasniku stranke, ali neće uvijek biti i jedini što će ovisiti o utvrđenom stupnju rizika njegove stranke.

6. PRIJELAZNE ODREDBE NOVOG ZAKONA

1. Ministar financija će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu Novoga Zakona donijeti pravilnike:
  - iz članka 20. stavka 4. (dodatni podatci koje je obveznik dužan pribaviti u sklopu mjere dubinske analize i izvješćivanja Ureda),
  - iz članka 32. stavka 8. (sadržaj i strukturu podataka u Registru stvarnih vlasnika),
  - iz članka 59. stavak 3. (dodatni podatci koje je obveznik dužan pribaviti u svrhu obavještavanja Ureda o sumnjivim transakcijama, sredstvima i osobama),
  - iz članka 60. stavka 7. (uključivanje pojedinih indikatora na listu indikatora za prepoznavanje sumnjivih transakcija),
  - iz članka 61. stavak 3. (dodatni podatci koji se dostavljaju Uredu uz gotovinske transakcije od 200.000,00 i više),
  - iz članka 105. stavka 3. (izgled i sadržaj službene iskaznice službenika Ureda),
  - iz članka 113. stavka 7. (zahtjev Ureda svim obveznicima za dostavu određenih podataka),
  - iz članka 121. stavka 4. (dostava podataka Uredu o prijenosu gotovine preko državne granice) i
  - iz članka 148. stavka 9. (način i rokovi dostavljanja relevantnih statističkih podataka Uredu).
2. Ministar financija, guverner Hrvatske narodne banke i Hrvatska agencija za nadzor finansijskih usluga donijet će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu Novoga zakona podzakonske akte;
  - iz članka 14. Stavak 11. (postupak procjene rizika pranja novca i financiranja terorizma), - iz članka 42. stavak 1. (način provođenja mjera pojednostavljene i pojačane dubinske analize stranke,
  - iz članka 98. (otkrivanje informacija o platitelju ili primatelju koje nedostaju kod prijenosa novčanih sredstava).
3. Nadzorna tijela iz članka 81. Novoga zakona (Hrvatska narodna banka, Financijski inspektorat, Hrvatska agencija za nadzor finansijskih usluga i Porezna uprava) uskladit će provođenje nadzora s pristupom na temelju procjene rizika iz članka 84. stavak 1. Novoga zakona u roku od šest mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu.
4. Postupci nadzora započeti prije stupanja na snagu Novoga zakona dovršit će se prema Važećem zakonu.
5. Postupci za prekršaje započeti prije stupanja na snagu Novoga zakona dovršit će se prema Važećem zakonu.
6. Financijski inspektorat, Hrvatska narodna banka i Hrvatska agencija za nadzor finansijskih usluga objavit će na svojim mrežnim stranicama podatak o stupanju na snagu regulatornih tehničkih standarda iz članka 64. stavka 6. (*Obveza provođenja mjera u trećoj državi*) i članka 65. stavka 4. (*Središnja kontaktna točka*) novoga Zakona.

7. Obveznici iz članka 9. Novoga zakona (tu spadaju i PPN) dužni su u roku od jedne godine od dana njegovog stupanja na snagu u odnosu na postojeće stranke utvrditi je li stranka ili stvarni vlasnik stranke politički izložena osoba i sukladno tome provesti odgovarajuće mjere dubinske analize stranke.

8. Stupanjem na snagu Novog zakona prestat će važiti:

- a) Zakon o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma (Narodne novine, broj 87/08 i 25/12)
- b) Pravilnik o uvjetima pod kojima obveznici Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma mogu mijere dubinske analize stranke prepustiti trećim osobama (Narodne novine, broj 76/09).

9. Do dana stupanja na snagu novih podzakonskih akata koji će biti doneseni na temelju Novog zakona, ostaju na snazi i primjenjuju se postojeći pravilnici (u dijelu u kojem nisu u suprotnosti s odredbama Novoga zakona):

- a) Pravilnik o obavještavanju Ureda za sprječavanje pranja novca o gotovinskoj transakciji u vrijednosti od 200.000,00 kuna i većoj te o uvjetima pod kojima obveznici za određene stranke nisu dužni obavještavati Ured o gotovinskoj transakciji (Narodne novine, broj 01/09)
- b) Pravilnik o obavještavanju Ureda za sprječavanje pranja novca o sumnjivim transakcijama i osobama (Narodne novine, broj 01/09)
- c) Pravilnik o načinu i rokovima obavještavanja Ureda za sprječavanje pranja novca o sumnjivim transakcijama i osobama te vođenju evidencija od strane odvjetnika, odvjetničkih društava, javnih bilježnika, revizorskih društava i samostalnih revizora te pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju računovodstvene poslove i poslove poreznoga savjetovanja (Narodne novine, broj 01/09 i 153/13)
- d) Pravilnik o kontroli unošenja i iznošenja gotovine u domaćoj ili stranoj valuti preko državne granice (Narodne novine, broj 01/09 i 153/13)
- e) Pravilnik o načinu i rokovima dostavljanja podataka Uredu za sprječavanje pranja novca o kaznenom djelu pranja novca i financiranja terorizma (Narodne novine, broj 76/09)
- f) Pravilnik o načinu i rokovima dostavljanja podataka Uredu za sprječavanje pranja novca o prekršajnim postupcima (Narodne novine, broj 76/09)
- g) Pravilnik o određivanju uvjeta pod kojima obveznici svrstavaju stranke u stranke koje predstavljaju neznatan rizik za pranje novca ili financiranja terorizma (Narodne novine, broj 76/09).

Novi zakon stupa na snagu 1. siječnja 2018. godine

LITERATURA:

- Direktiva (EU) 2015/849 Europskoga parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. godine o sprječavanju korištenja finansijskoga sustava u svrhu pranja novca i financiranja terorizma;
- Zakon o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma (Narodne novine, broj 87/08, 25/12);

- Novi Zakon o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma;
- IZVJEŠĆE KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU o procjeni rizika od pranja novca i financiranja terorizma koji utječe na unutarnje tržište i odnose se na prekogranične aktivnosti (26. 6. 2017. COM(2017) 340final (nadnacionalna procjena rizika));
- Akcijski plan za smanjenje identificiranih rizika od pranja novca i financiranja terorizma u Republici Hrvatskoj (siječanj 2017.);
- Nacionalna procjena rizika od pranja novca i financiranja terorizma u Republici Hrvatskoj (prosinac 2016.);
- Strategiji suzbijanja korupcije za razdoblje od 2015. do 2020. godine (Narodne novine, broj 26/15);